

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště Jihlava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Hrotovice okres Třebíč

1. máje 610, 675 55 Hrotovice

Identifikátor školy: 600 120 902

Termín konání orientační inspekce: 17., 18. a 21. říjen 2002

Čj.:	114225/2002-11010
Signatura:	ok4aw104

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Hrotovice je trojtřídní s celodenním provozem ve všech třídách. Byla zřízena Městem Hrotovice jako jeho organizační složka. Sídlí v dobře udržované pavilónové budově. Kapacita je stanovena na 75 dětí. Pro školní rok 2002/2003 bylo přijato 72 dětí s pravidelnou a 8 s nepravidelnou docházkou. Do tříd byly rozděleny podle věku.

Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Po poklesu počtu zapsaných dětí byla jedna nevyužitá třída upravena jako jídelna pro žáky a zaměstnance základní školy, pro něž školní jídelna rovněž zabezpečuje stravování.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogickou práci zajišťuje šest učitelek s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna z nich je absolventkou kurzu pro logopedické asistentky. Své odbornosti využívá k zajišťování logopedické prevence. Logopedická péče pod odborným vedením logopeda není v současné době zajišťována. Při překrývání přímé výchovné práce se učitelky zapojovaly částečně do probíhajících řízených činností, ale jejich souběžné působení bylo využito především při zajišťování pobytu venku.

Ředitelka reaguje na nové trendy v předškolní výchově a podporuje zvyšování odborné úrovně pedagogických pracovníků. Je využívána především nabídka vzdělávacích akcí Pedagogického centra Jihlava, pobočky Třebíč. V minulém období převažovalo vzdělávání zaměřené na seznamování s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání a na oblast přechodu škol do právní subjektivity. Získané poznatky si učitelky vzájemně předávají a uplatňují při práci s dětmi.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky je pravidelná a je zaměřena nejen na plnění pracovních povinností, ale i na plnění záměrů a cílů stanovených v ročním plánu. O kontrolách v oblasti provozu nejsou vedeny písemné záznamy. Zjištěné nedostatky jsou řešeny operativně a jejich náprava je sledována. Cíle hospitační činnosti jsou stanoveny v návaznosti na kontrolu plnění hlavních úkolů výchovně-vzdělávací činnosti. Sledování úrovně výchovně-vzdělávací práce je realizováno nejčastěji formou orientačních vstupů. Z kontroly hospitačních záznamů vyplývá, že plánované hospitace jsou prováděny u každé učitelky 3x ročně. Záznamy mají dobrou vypovídací hodnotu a je z nich patrné odborné a metodické vedení učitelek.

Ředitelka přehledně stanovila organizační strukturu, kompetence zaměstnanců a pravidla provozu. Organizační a vnitřní řád školy je funkční, postihuje nejen povinnosti, ale i práva zaměstnanců a rodičů. Jednotlivé body jsou stanoveny jasně a konkrétně. Ochrana důvěrných dat a informací je zajištěna.

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci a pravidelném konání pedagogických rad a provozních porad. Písemné materiály mají pracovnice k dispozici na známém místě. Operativní informace jsou jim sdělovány okamžitě. Rodiče jsou o výchovně-vzdělávacím programu a činnosti mateřské školy informováni prostřednictvím schůzky na začátku školního roku. Aktuální informace jsou předávány formou písemných sdělení na nástěnkách. Dále mají každodenně možnost hovořit o svém dítěti s učitelkami. V průběhu školního roku organizuje mateřská škola rozmanité akce pro rodiče a veřejnost, které sledují propojení života mateřské školy s veřejností.

Souhrnné informace o činnosti školy zpracovala ředitelka ve Výroční zprávě za školní rok 2001/2002. Obsah zprávy je konkrétní, má dobrou vypovídací hodnotu a odpovídá skutečnosti.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Mateřská škola je umístěna v klidové části městské sídlištní čtvrti. Je obklopena dobře udržovanou zahradou se vzrostlou zelení. Svým vybavením a členitým terénem (kopec na sáňkování) poskytuje dětem dobré podmínky k rekreačním a pohybovým činnostem.

Prostorové podmínky pro výchovně-vzdělávací práci jsou v účelové budově mateřské školy velmi dobré. Chybí však prostory pro uložení materiálu, pomůcek a tělovýchovného nářadí. Třídy jsou vybaveny starším, nesourodým a někdy i poškozeným nábytkem. Při jeho uspořádání byla zohledněna přehlednost, nutnost zachování prostoru pro spontánní pohybové aktivity, ale i podmínek pro skupinové hry v koutcích. Děti mají k dispozici dostatek hraček, učebních pomůcek a pracovního materiálu. Vybavování školy je prováděno průběžně s ohledem na finanční možnosti a současné trendy v předškolní výchově.

Dětská knihovna obsahuje knihy soudobé i klasické literatury. Výzdoba interiéru školy je vkusná a je průběžně obměňovaná dle programu vzdělávací činnosti a ročních období. Velmi přínosná je spoluúčast dětí při výzdobě vstupních prostor školy a šaten.

Režim dne v mateřské škole je stanoven, ale je možné jej přizpůsobovat aktuální situaci ve třídě. Tato možnost nebyla vždy dostatečně využita. Počty dětí ve třídách odpovídají pedagogickým, hygienickým a organizačním podmínkám školy. Poměr spontánních a řízených činností v průběhu dne je vyvážený. Učitelky respektují schopnost koncentrace dítěte přiměřeně k jeho věku a dodržují zásady pro relaxaci při vzdělávacích činnostech. Pitný režim je zajištěn a dětmi využíván v průběhu celého dne ve všech třídách. Celý objekt mateřské školy je udržován v čistotě.

V průběhu orientační inspekce učitelky účelně využívaly materiální vybavení školy při vytváření podnětného prostředí a pro plnění školního vzdělávacího programu.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ -VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně- vzdělávacího programu

Ředitelka mateřské školy zpracovala v souladu s rámcovým programem předškolního vzdělávání školní vzdělávací program, který určuje měsíční témata pro všechny třídy, na ně navazující podtémata a cílové kompetence dítěte. Prováděcí roční plán vymezuje cíle pro jednotlivé oblasti činnosti školy a dlouhodobou orientaci na utváření citlivého vztahu dítěte k životnímu prostředí a na systematické využití tělovýchovných činností pro jeho zdravý vývoj.

Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole. Záznamy mají dobrou vypovídací úroveň. Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými právními předpisy.

Systém kontroly naplňování výchovně vzdělávacích cílů je stanoven, ale z hlediska změn v předškolní výchově není zcela funkční. Hodnocení je v současné době zaměřeno spíše na plnění úkolů stanovených týdenními plány pro jednotlivé vzdělávací složky než na plnění cílů vzhledem k individuálnímu rozvoji požadovaných kompetencí. Není prováděno zcela důsledně a pravidelně.

Realizovaný výchovně-vzdělávací program je v souladu s Rámcovým programem předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnosti byl vymezen prostor především v době ranních her. Děti měly možnost volit si hru, místo a kamaráda, rozvíjet své pohybové dovednosti, uplatnit vlastní fantazii a tvořivost. Dokázaly využít celého prostoru, pomůcek i hraček, ke kterým měly volný přístup. Poměrně často však přecházely k jiné hře bez dokončení předcházející a proto se v některých případech hra příliš nerozvinula. Hry byly ukončovány hromadně, přechod k řízeným činnostem byl organizovaný. Značná část dětí přicházela do mateřské školy později a čas vymezený pro hry byl v jejich případě nedostatečný.

Ve všech třídách byla připravena nabídka činností vztahující se k ústřednímu tématu týdne. Ve dvou třídách, kde o ně děti projevíly zájem, probíhaly současně spontánní a řízené činnosti, v jedné si volily výhradně spontánní aktivity.

Učitelky hry sledovaly, nenásilně do nich vstupovaly. Snažily se je svými podněty rozvíjet a obohacovat nebo v případě potřeby usměrňovat. Vhodně využívaly příležitosti k přirozenému učení a komunikaci s jednotlivými dětmi. Respektovaly jejich zájmy a potřeby, při hodnocení se zaměřovaly na pozitivní projevy a posilovaly jejich sebedůvěru. V jednom případě se však učitelka soustředila převážně na řízenou skupinovou práci, podcenila roli dospělého při obohacování her a nechala jejich průběh zcela na dětech.

Ve třídách převládala klidná a přátelská atmosféra. Děti spolupracovaly, vzájemně komunikovaly byly schopné rozdělit si a přijímat úlohy. Ve vztazích mezi nimi nebyly zaznamenány větší projevy agresivity.

Řízené činnosti

Bezprostřední příprava učitelek na práci je zodpovědná. Pedagogická práce probíhá na základě týdenních tematických plánů, v nichž je zpracováno vždy jedno téma s návrhem realizace a se stanovením kompetencí, které by děti měly získat. Dílčí týdenní plány, strukturované dle výchovně-vzdělávacích složek, na sebe plynule navazují. Jednotlivá témata bezprostředně souvisí se životem dětí, jsou jim blízká a srozumitelná.

Sledované řízené činnosti byly realizovány podle tradičního modelu předškolního vzdělávání jako společná ranní cvičení a zaměstnání. Výjimkou byla skupinová práce zařazená do her.

Tam, kde byly využity pouze tradiční metody a formy práce, byla efektivita vzdělávacího procesu nízká. Byly uplatněny nejčastěji verbální metody, nejméně vhodné pro předškolní věk. Komunikace byla vedena převážně ze strany učitelky. Prostor pro přirozené aktivní a prožitkové učení, rozvoj fantazie a tvořivosti dětí byl minimální.

V části sledovaných činností však byly uplatněny progresivní formy práce, byly zohledněny zájmy a prožitky dětí. Učitelky vycházely z jejich předcházejících znalostí a rozvíjely je. Vhodně volenými otázkami vytvářely aktivní komunikační prostředí, využívaly potřebu dětí spontánně sdělovat své zážitky a poznatky související s tématem. Využívaly prvků dramatické a smyslové výchovy a vhodně zařazovaly pohybové aktivity. Ve třídě nejstarších dětí se projevoval partnerský styl vedení. Záměrně byly navozovány situace, při nichž byly děti nuceny vzájemně spolupracovat, rozhodnout se pro určité řešení a vyjádřit svůj názor.

Vstupní a průběžná motivace prolínala sledovanými činnostmi nestejnou měrou. V jedné třídě byly pro vzbuzení zájmu využívány běžné, zejména slovní prostředky a připravené pomůcky. Činnosti probíhaly sice v příjemné atmosféře, ale děti se jich zúčastňovaly většinou na základě pokynů učitelky. Ve dvou třídách byla motivace nápaditější, obsahovala výraznější aktivizační prvky a rozvíjela dětskou fantazii. Reakce dětí byly vstřícné a učitelky je snadno získávaly pro připravené aktivity. Motivační charakter mělo také průběžné hodnocení a jmenovitá pochvala dětí za snahu a výkon.

Učitelky v průběhu celého dne vytvářely ve třídách příjemné a nestresující prostředí. Většinou podporovaly otevřenost a spontaneitu dětí a poskytovaly jim prostor pro volné vyjadřování.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové schopnosti a hrubá motorika dětí byly na velmi dobré úrovni. Úroveň jemné motoriky byla ovlivněna věkem dětí a délkou jejich docházky do mateřské školy. Vcelku ale dosahovaly přiměřených výsledků.

Celkový způsob organizace práce s dětmi vede k rozvoji jejich samostatnosti v sebeobsluze, stolování a hygieně. Jejich návyky v těchto oblastech jsou velmi dobré.

V sociálních vztazích převládala tolerance a ohleduplnost. Vztahy mezi dětmi byly přátelské bez výrazně negativních prvků. Dokázaly spolupracovat, přijímat a správně plnit různé role při kolektivních hrách a spontánních pohybových aktivitách.

Komunikační dovednosti a slovní zásoba odpovídaly věkovým možnostem dětí. Byly schopné hovořit o svých zážitcích a vyjádřit svá přání.

Na velmi dobré úrovni jsou poznatky vztahující se k prostředí ve kterém děti žijí a k přírodě. Většina z nich se dokázala na určitou dobu soustředit, splnit úkol dle svých možností, ale z jejich projevů byla zatím patrná značná závislost na přítomnosti učitelek.

Úroveň spontánních činností je hodnocena jako průměrná, řízených jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce jsou přes rozdílnou kvalitu práce v jednotlivých třídách celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou, kterou vydal zřizovatel Město Hrotovice.

Ředitelka po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem povolila ve všech třídách výjimku z maximálního počtu dětí ve třídě v souladu s vyhláškou č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Velmi dobrá je spolupráce se základní školou. Svědčí o tom vzájemné kontakty s učitelkou 1. třídy, společně organizované akce i příležitostné využívání školní tělocvičny třídou nejstarších dětí.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je doplňován návštěvami kulturních akcí a institucí, exkurzemi a výstavami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 686/2001-RŠ ze dne 22. 6. 2001,
2. Zřizovací listina mateřské školy vydaná Městem Hrotovice,
3. výkaz o mateřské škole k 30. září 2002,
4. výjimka z maximálního počtu dětí ve třídách ze dne 26. 6. 2002,
5. roční plán pro školní rok 2002/2003,
6. školní vzdělávací program,
7. povinná dokumentace mateřské školy,
8. přehledy výchovné práce jednotlivých tříd, docházky dětí,
9. vnitřní a organizační řád, režim dne,
10. záznamy z kontrolní činnosti ředitelky,
11. podkladová inspekční dokumentace.

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Výchovně-vzdělávací práci zajišťují pracovníci s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Všechny učitelky projevují zájem o profesní růst, dle možností se zúčastňují nabízených vzdělávacích akcí. Získané poznatky, především v oblasti organizace a volby metod a forem, však nebyly v průběhu orientační inspekce ve větší míře uplatňovány.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré. Prostory tříd odpovídají počtu zapsaných dětí, jejich materiálně-technické vybavení poskytuje dobré podmínky pro plnění vzdělávacího programu.

Mateřská škola poskytuje dětem příjemné, estetické prostředí a soustavnou výchovně-vzdělávací péči. Učitelky se na pedagogickou práci zodpovědně připravují, většinou poskytují dětem dostatek podnětů pro jejich osobnostní rozvoj a osvojování různých forem komunikace a socializace. Mají k dětem vstřícný a laskavý vztah, kladou na ně přiměřené

nároky. Jejich každodenní práce je však více ovlivňována zkušenostmi a dlouhodobou praxí než moderními metodami předškolní výchovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní
inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Cepková

.....

V Třebíči dne 25. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Libuše Mlynářová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad kraje Vysočina	2002-11-19	259/2002
Městský úřad Hrotovice	2002-11-19	260/2002

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány